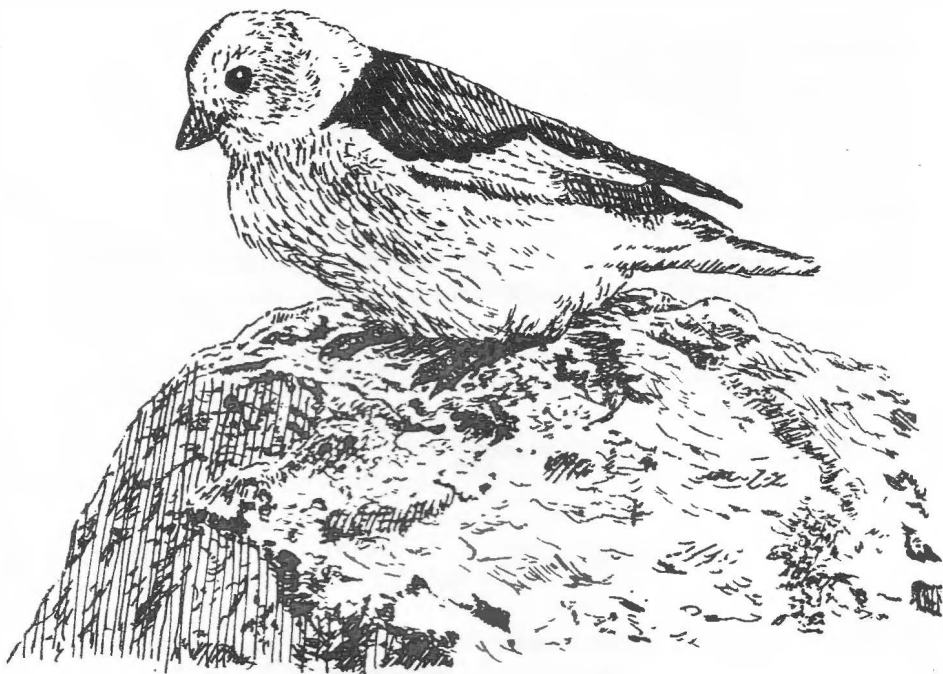

BUSKSKVETTEN

Nr. 3. * 1981 * 5. årg.

ORGAN FOR NORSK ORNITOLOGISK FORENING
AVDELING BUSKERUD

BUSKSKVETTEN

Nr. 3. 1981 5. årg.

ORGAN FOR NORSK ORNITOLOGISK FORENING
AVDELING BUSKERUD

I REDAKSJONEN:

Tom Schandy, Haugesgt. 74, 3000 Drammen. (Ansv. red.).
Morten F. Winnes, Underlia 106, 3000 Drammen.
Dagfinn Kolberg, 3320 Vestfossen.
Geir Egil Roe, 3550 Gol.

BUSKSKVETTEN utkommer tre ganger årlig og sendes fritt til alle medlemmer av lokallagene i Buskerud.
Årsabonnement for ikke-medlemmer: Kr. 25.-

Fylkesforeningens adresse er:

Norsk Ornitologisk Forening,
Avdeling Buskerud,
Postboks 288,
3001 Drammen.
Postgirokonto: 3 35 84 88

Post og innbetalinger til BUSKSKVETTEN kan sendes denne adresse. Artikkelstoff og bilder kan også sendes direkte til en av de ovenstående adresser.

Trykk: Offset Hurtigtrykk, Haugesgt. 74, 3000 Drammen.
Opplag : 400 eks.

FORSIDEN: Snøspurv, tegnet av Ulf Myrvold.

Innholdsfortegnelse:

- s. 36: Linnestranda - Rapport 1980.
- s. 44: Stork og åkerrikse ved Drammen.
- s. 47: Atlasprosjektet.
- s. 55: Fuglelivet ved Lyseren i Gol.
- s. 65: Norsk vinterfugltelling.
- s. 68: Årsberetning NOF, Drammen lokallag.
- s. 70: Fra Drammenornitologenes utflukter.
- s. 72: 20 spørsmål.

KJÆRE LESER!

Dette er det siste Buskvetten som kommer fra min hånd. Nå vil en redaksjonskomite bestående av Tore Gunnarsen, Per Ole Syvertsen og Øivind Syvertsen overta tidsskriftet. Ingen enkeltperson var nemlig villig til å ta på seg vervet som redaktør, og derfor ble en slik komite opprettet. Denne ordning kan ha både fordeler og ulemper. Fordelen er at nå har alle redaksjonsmedlemmene like stort ansvar, slik at en mann slipper å slite seg i hjel. For det tar nemlig tid å sitte som redaktør alene. Det har jeg merket!

Tiden vil vise om denne komiteen vil klare å få bladet i rute igjen og skaffe de finansene som trengs. For fortsatt er det økonomien som er "bøygen" i dette arbeidet. Annonsørene klager over at de hver uke får flere slike henvendelser. Og Buskvetten med sine 350 eksemplarer er vel ikke det beste marked en annonsør kan annonsere i. Dette er synd, for hvor ellers skal vi skaffe penger?

Vel, jeg takker for meg og ønsker den nye komiteen lykke til.

RED.

LINNESSTRANDA -- RAPPORT 1980

Jens Erik Nygård

Vi har i 1980 fått inn observasjoner fra 73 dager i perioden 31/3-30/11, hvilket er en fin økning. Det ble drevet ringmerking i 52 dager fra 1/5 - 24/5 og 5/6-12/10.

Det ble sett 3 nye arter, jordugle, svartmeis og rosenfink, hvilket betyr at artslista nå inneholder 159 navn. Igjen har det vist seg at våren er best for observasjoner, mens høsten gir mest utbytte når det gjelder ringmerking.

Det ble ringmerket 152 fugl på våren og 1240 fugl på høsten, til sammen 1392 fugl av 46 arter. To arter ble ringmerket for første gang, steinskvett og fasan. Det ble forsøkt satt opp spesiallagde uglenett, men disse ga null fangst i år. Derimot har nett i to høyder nok effektivisert fangsten en del.

Vi vil få takke følgende som har deltatt i arbeidet:

Arne Frøyland
Tore Gunnarsen
Jørn Jensen
Jens E Nygård (JN)
Per Ole Syvertsen (PS)
Øivind Syvertsen
Per Sølverud
Morten Viskum

– og mange andre som har besøkt oss.

RINGMERKINGSRESULTATER

ART	-77-79	Vår-80	Høst-80	Tot.-77-80.
Grågås	1	-	-	1
Fasan	-	-	2	2
Myrrikse	1	-	-	1
Grønnstilk	1	-	-	1
Strandsnipe	3	-	-	3
Enkeltbekkasin	5	-	-	5
Kvartbekkasin	2	-	-	2
Hornugle	1	-	-	1
Tårnseiler	3	-	-	3
Isfugl	1	-	-	1
Flaggspett	2	-	-	2
Dvergspett	1	-	-	1
Sandsvale	14	-	3	17
Låvesvale	23	6	34	63
Trepiplerke	6	-	1	7
Heipiplerke	24	1	4	29
Gulerle	9	-	6	15
Linerle	33	7	6	46
Tornskate	5	-	13	18
Stær	4	1	1	6
Nøtteskrike	1	-	-	1
Skjære	7	1	1	9
Gjerdsmett	4	-	1	5
Jernspurv	36	1	26	63
Gresshoppesanger	1	-	-	1
Sivsanger	3	-	3	6
Myrsanger	4	-	-	4
Rørsanger	121	4	86	211
Gulsanger	4	-	-	4
Hagesanger	42	4	27	73
Munk	42	1	29	72
Tornsanger	36	1	8	45
Møller	11	1	3	15
Løvsanger	782	37	257	1076
Gransanger	48	-	19	67
Svart/hvit fluesn.	21	2	2	35
Gråfluesnapper	2	-	1	3
Buskskvett	22	5	5	32
Steinskvett	-	-	2	2

ART	-77-79	Vår-80	Høst-80	Tot.-77-90.
Rødsjert	15	-	7	22
Rødstrupe	232	6	116	354
Blåstrupe	56	1	15	72
Gråtrost	92	22	30	144
Svarttrost	2	1	-	3
Rødvingetrost	52	4	23	79
Måltrost	7	-	3	10
Stjertmeis	10	-	4	24
Løvmeid	11	-	3	14
Granmeis	9	-	16	25
Blåmeis	290	1	93	384
Kjøttmeis	116	4	40	160
Trekryper	2	-	3	5
Gråspurv	7	1	-	8
Pilfink	10	11	1	22
Bokfink	13	7	6	26
Bjørkefink	2	-	4	6
Grønnfink	4	-	5	9
Grønnsisik	173	2	150	325
Stillits	1	-	-	1
Tornirisk	4	-	-	4
Gråsisik	100	-	-	100
Dompap	5	-	12	17
Gulspurv	15	6	5	26
Sivspurv	576	14	145	735
	3130	152	1240	4522

LOKALE KONTROLLER 1977-80.

ART	Ant. merket	Samme ses					Total
		+1. mnd	2.ses.	3 ses.	4.ses	5.ses	
Linerle	46	1		1	1		3
Jernspurv	63				1		1
Myrsanger	4	1					1
Rørsanger	211	1	1	3		1	6
Løvsanger	1076	1	3	4		2	10
Rødstrupe	354	4	3	1			8
Gråtrost	144	1		1	1		3
Rødvingetrost	79		4	1	2	1	8
Løvmeis	14	2	2	3			7
Granmeis	25	1	1				2

ART	Ant. merket	samme ses						Total
		+1.mnd	2.ses	3.ses	4.ses	5.ses	6.ses	
Blåmeis	384	47	4	10	1	6		68
Kjøttmeis	160	20	6	3		1		30
Pilfink	22			1				1
Sivspurv	735	9	16	12	4	5	2	51

NYE GJENFUNN

KNOPPSVANE (*Cygnus olor*)

RØDSTRUPE (*Erithacus rubecula*)

Oslo CB 26.492

*1K 11/10-80 (JN)

v19.10.80 Skagen Nordstrand (57.44N 10.38E)

Jylland, Danmark. 170 km S

RØDSTRUPE (*Erithacus rubecula*)

Oslo CB 53.162

*1K 30.08.80 (JN)

x28.09.80. Dronninglun Storskov(57.12N10.17E)

Jylland, Danmark. 280 km S.

BLÅMEIS (*Parus caeruleus*)

Oslo CB 39.620

1K 15/09.79 (PS)

x23.12.80. Fjell, Drammen(59°44'N 10°13'N)

Buskerud. 5 km W.

KONTROLLER AV FUGL MERKET ANDRE STEDER

KNOPPSVANE (*Cygnus olor*)

Stockholm H 3.830

*1K 18.07.72. Kungsbackafjorden (59.45 N 10.17 E) Halland, Sverige.

v1977-80 (JN) 280 km NNW. Hekkeforsøk.

GRØNNSISIK (*Carduelis spinus*)

Oslo BB 40.185

*1K 04.11.79. Jeløy Radio (59.26 N 10.35E) moss, Østfold.

x02.04.80 (JN). 40 km NNW.

SIVSPURV (*Emberiza schoeniclus*)

Oslo CB 24.238

*1K 11.09.78 . Mølen i Brunlanes (58.58 N 09.49 E) Vestfold.

v13.08.80 (JN). 90 km NNE.

TEGNFORKLARING

1K - Flyvedyktig fugl i sitt første kalenderår

1X - Fugl av ubestemt eller ubestemmelig alder, minst i første kalenderår.

2K - Fugl i sitt andre kalenderår eller eldre.

- Merket uten tilknytning til reiret. Hjemsted ukjent.

- Skutt eller på annen måte drept av mennesker.

x - Funnet død, syk eller skadet og senere død.

v - Kontrollert, dvs. fanget levende og sluppet med ring.

Understrekning - Ny ekstremumstid.

81

FULLSTENDIG ARTSLISTE PR. 1/1-80.

x Storlom	x Fiskeørn	x Grønnstilk	x Låvesvale
x Toppdykker	x Tårnfalk	x Strandsnipe	x Taksvale
Horndykker	x Fasan storfalk sp.	Steinvender	x Trepiplerke
Storskarv	Myrrikse	x Hettemåke	x Heipiplerke
x Gråhegre	x Sivhøne	x Fiskemåke	x Gulerle
x Knoppsvane	x Sothøne	x Sildemåke	Vintererle
Sangsvane	Trane	x Gråmåke	x Linerle
x Grågås	x Tjeld	Polarmåke	Sidensvans
x Canadagås	x Dverglo	x Svartbak	x Gjerdsmett
Rustand	x Sandlo	Splitterne	x Jernspurv
x Gravand	x Heilo	x Makrellterne	x Rødstrupe
x Brunnakke	Tundralo	x Bydue	x Blåstrupe
x Krikkand	x Vipe	X Skogdue	x Rødstjert
x Stokkand	Polarsnipe	x Ringdue	x Buskskvett
x Stjertand	? Dvergsnipe	Tyrkerdue	x Steinskvett
Knekkand	x Temmincksnipe	x Gjøk	Ringtrost
x Skjeand	Tundrasnipe	Kattugle	x Svarttrost
x Taffeland	x Myrsnipe	x Hornugle	x Gråtrost
x Toppand	x Brushane	x Tårnseiler	x Måltrost
x Bergand	Kvartbekkasin	Isfugl	x Rødvingetrost
Havelle	x Enkeltbekkasin	Vendehals	Gresshoppesanger
Svartand	Dobbeltbekkasin	Gråspett	x Sivsanger
x Kvinand	Rugde	x Grønnspekk	Myrsanger
Lappfiskand	x Småspove	Svartspett	x Rørsanger
x Siland	x Storspove	Flaggspekk	x Gulsanger
x Laksand	x Sotsnipe	Hvitryggspekk	x Møller
Myrhauk	x Rødstilk	x Dvergspekk	x Tornsanger
x Hønehauk	x Gluttsnipe	x Sanglerke	x Hagesanger
x Spurvehauk	x Skogsnipe	x Sandsvale	x Munk

x Gransanger	x Nøtteskrike	x Tornirisk
x Løvsanger	x Skjære	Bergirisk
Fuglekonge	Nøttekråke	x Gråsisik
x Gråfluesnapper	x Kaie	x Rosenfink
x Svart/hvit fluesnapper	Kornkråke	x Dompap
x Stjertmeis	x Kråke	Kjernebiter
x Løvmeis	x Ravn	Lappspurv
x Granmeis	x Stær	Snøspurv
x Svartmeis	x Gråspurv	x Gulspurv
x Blåmeis	x Pilfink	Hortulan
x KJøttmeis	x Bokfink	x Sivspurv
Spettmeis	x Bjørkefink	
Trekryper	x Grønnfink	159 arter
x Tornskate	x Stillits	
Varsler	x Grønnsisik	112 i 1980 (merket x)

Enkeltebekkasin i mekring, tegnet av Jon Bakkeland.

KOMMENTAR TIL NOEN ARTER

- Storlom, *Gavia arctica*. 1 ex. 17/5, hvilket er 2. obs. på Linnestranda.
- Toppdykker, *Podiceps cristatus*. 1-2 par 17/5-26/5 viste deler av kurtise.
- Knoppsvane, *Cygnus olor*. Det faste paret kom 8/4. Hekkingen ble delvis vellykket, 3 unger vokste opp, mens 3-4 egg forsvant i hekkeperioden. Fremmede par ble sett 2/5, 18/5, 9/8 og 14/9. Det var hekkinger med resultat 2 unger både på Solumstrand og Lahell (Nygård 1980 b)
- Sangsvane, *Cygnus cygnus*. Ingen observasjoner i 1980.
- Grågås, *Anser anser*. En flokk på 9 ex. obs. 2/11. De var meget sky.
- Canadagås, *Branta canadensis*. 2 ex. 1/5-15/5 og 17 ex. 12/9-11/10. De siste var 2 familier.
- Gravand, *Tadorna tadorna*. 3 ex. 1/5, 2 ex. 2/5 og 15/5.
- Brunnakke, *Anas penelope*. Ett par 23/5 og 2-5 ex. 11/8.
- Krikkand, *Anas crecca*. 33 ex. 1/5 er nytt max. tall.
- Stjertand, *Anas acuta*. 1 ex. 13/9 er 2. obs., og 1 høstobs. av arten.
- Skjeand, *Anas clypeata*. 1 hunn ble observert 29/8-6/9.
- Taffeland, *Aythya ferina*. 1 hann 1/5, 2 hanner, 1 hunn 2/5 og ett par 3/5.
- Toppand, *Aythya fuligula*. 5 hanner, 2 hunner 26/5.
- Bergand, *Aythya marila*. 1 hunn 25/10.
- Kvinand, *Bucephala clangula*. 1 ex. 22/8.
- Siland, *Mergus serrator*. 1 hann 1/5.
- Laksand, *Mergus merganser*. 7 ex. 12/8. Disse var 1 hunn og 6 nylig flyvedyktige unger.
- Hønehauk, *Accipiter gentilis*. 1 ex. 24/8 er 4. obs. på Linnestranda.
- Tårnfalk, *Falco tinnunculus*. 1 ex. 16/5.
- Sothøne, *Fulica atra*. 1 ex. 28/9.
- Heilo, *Pluvialis apricaria*. 2 ex. 6/9.
- Vipe, *Vanellus vanellus*. 80 ex. 28/9.
- Dverg/ Temmincksnipe: 1 ex. 10/8.
- Myrsnipe, *Calidris alpina*. 1 ex. 15/5 er 3. vårobservasjonen.
- Brushane, *Philomachus pugnax*. 1 hann 1/5 er eneste observasjonen i -80.
- Småspove, *Numenius phaeopus*. 1 ex. 10/5 og 3-4 ex. 11/5 er 3. og 4.
- Sotsnipe, *Tringa erythropus*. 1 ex. 15/5 og 2 ex. 23/8 er 3. og 4. obs.

- Grønnsilk, *Tringa glareola*. 1 ex. 6/8.
- Gråmåke, *Larus argentatus*. 1 ex. 2/11.
- Skogdue, *Columba oenas*. 1 ex. 21/9.
- Tyrkerdue, *Streptopelia decaocto*. Ikke sikkert obs. i 1980. Trolig til-
bakegang de siste to åra.
- Gjøk, *Cuculus canorus*. 1 ex. 3/8 og 6/9 er 4. og 5. obs.
- Jordugle, *Asio flammeus*. 1 ex. 1/5 (PS). Ny art for Linnestranda.
- Tårnseiler, *Apus apus*. 3 ex. 6/9.
- Låvesvale, *Hirundo rustica*. 6 ex. 2/5 og 4-5 ex. 4/10.
- Sandsvale, *Riparia riparia*. 2+ex. 21/9.
- Heipiplerke, *Anthus pratensis*. 1-2 ex. 18/5.
- Gulerle, *Motacilla flava*. 5 ex. 18/5 og 1 ex. 19/5 er 4. og 5. vårobs. 2-3
ex. 5/9.
- Jernspurv, *Prunella modularis*. 1 ex. 4/10.
- Rødstrupe, *Erithacus rubecula*. 1 ex. 30/11.
- Rødstjert, *Phoenicurus phoenicurus*. 1 ex. 6/8.
- Buskskvett, *Saxicola rubetra*. 1 ex. 31/8.
- Steinskvett, *Oenanthe oenanthe*. 1 ex. 3/5 og 24/8.
- Sivsanger, *Acrocephalus schoenobaenus*. 1 ex. 31/8, 6/9 og 14/9.
- Hagesanger, *Sylvia borin*. 1 ex. 4/10.
- Munk, *Sylvia atricapilla*. 2 ex. 12/10.
- Gransanger, *Phylloscopus collybita*. 1 ex. hørt 21/7.
- Gråfluesnapper, *Muscicapa striata*. 1 ex. 24/8.
- Svart-hvit fluesnapper, *Ficedula hypoleuca*. Sterk økning av høstfangsten.
1 ex. 31/8.
- Stjertmeis, *Aegithalos caudatus*. 14 ex. 11/10.
- Granmeis, *Parus montanus*. Sterk økning av høstfangsten. 1 ex. 31/8.
- Svartmeis, *Parus ater*. 1 hann sang 2/5 (JN). Ny art for Linnestranda.
- Møller, *Sylvia curruca*. Sannsynlig hekking (sang 15/5-30/5).
- Tornskate, *Lanius collurio*. Sterk økning i høstfangsten. 3 ex. 6/9.
- Ravn, *Corvus corax*. 1 ex. 21/9.
- Grønnfink, *Carduelis chloris*. 1 ex. 23/11.
- Rosenfink, *Carpodacus erithrinus*. 1 subad. hann sang 25/5-1/6 (JN). Ny
art for Linnestranda.
- Gråsisik, *Acanthis flammea*. Ingen fanget i år, bare småflokker sett.
- Dompap, *Pyrrhula pyrrhula*. Ett par 15/8.

LITTERATUR: Nygård, J. E. 1979. Linnestranda, Rapport 1970-78.

BUSKSKVETTEN 1-79: 4-21.

Nygård, J. E. 1980 a. Linnestranda, Rapport 1979.

BUSKSKVETTEN 1-80: 4-11.

Nygård, J.E. 1980 b. Knoppsvanen i Buskerud.

BUSKSKVETTEN 2-80.

STORK OG ÅKERRIKSE VED DRAMMEN

Tom Schandy

STORKEOBSERVASJONEN

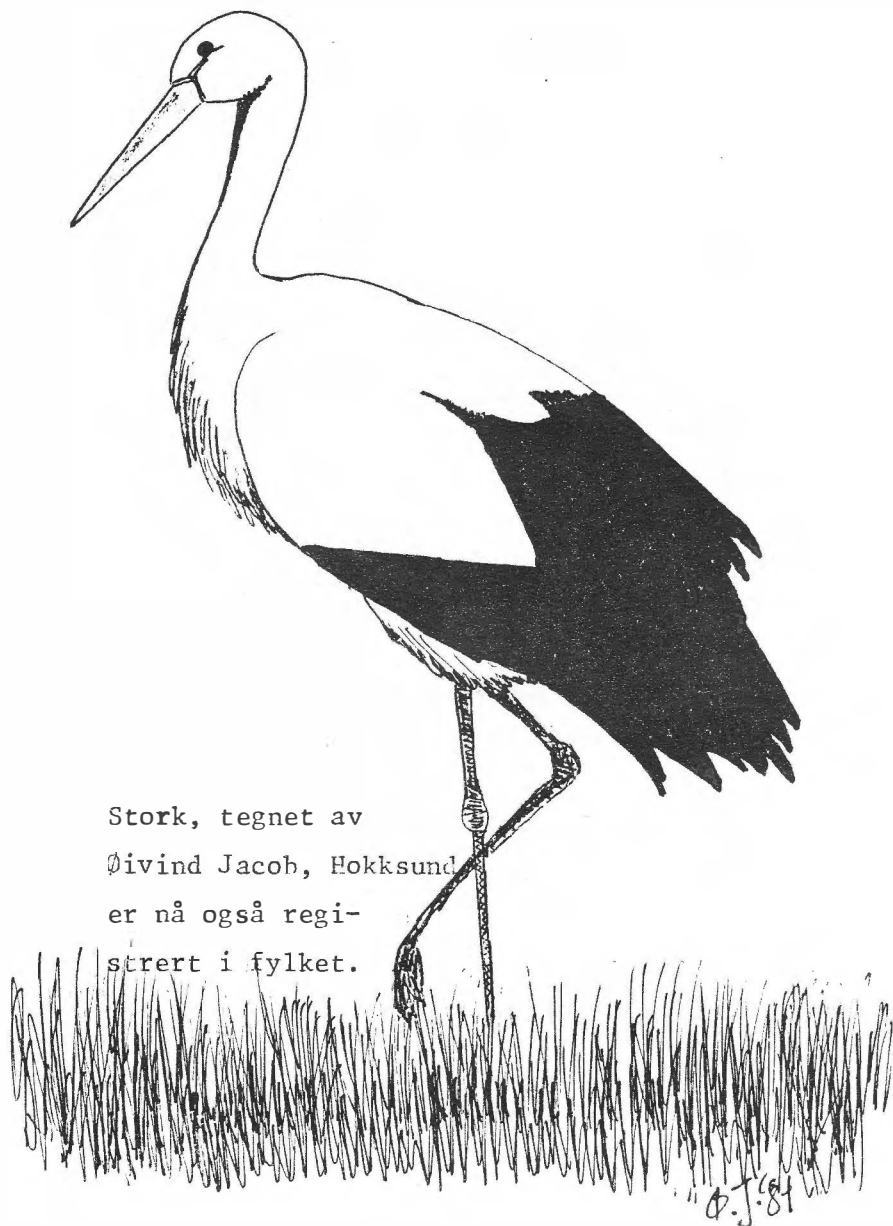
22. mai 1981 ringte min søster, Britt-Venke Oldebråten, til meg og fortalte at hun hadde en sjelden fugl nede på jordet. Hun trodde det var en hegge. Min søster bor helt oppunder skogkanten på Lille Rød i Lier, og nedenfor skogen er det vidstrakte jorder. Jeg synes dette hørtes rart ut, ei hegge der oppe langt unna nærmeste vårmarksområde. Men hva annet kunne det være. Denne oppringning fikk jeg bare en times tid før jeg skulle avlegge min avgangseksamen i biologi ved gymnaset. Men det til tross, jeg måtte undersøke saken. Så jeg tok bilen og kjørte en rask tur opp.

Det skulle jeg ikke få angre på. Der oppe møtte det meg en overraskelse. Det søsteren min hadde observert var ingen hegge, men noe langt sjeldnere. I kikkerten åpenbarte det seg en vakker stork (*Ciconia ciconia*). Jeg ble bare stående å måpe. Den gikk og lette etter spiselige ting på jordet 2-300 meter nedefor gården. Den var helt hvit med kullsvarte svingfjær. Nebb og bein var rødfarget. Disse kjennetegen sa tydelig at dette var en lys levende stork på Buskerud-visitt. Det ble bare en kort studie av fuglen, før jeg måtte kaste meg inn i bilen for å rekke eksamen. I følge min søster forsvant storken utpå formiddagen. Et par dager senere kunne man lese at en stork også var observert ved Vestfossen, trolig det samme individ som jeg observerte i Lier.

Dette storkefunnet utgjør den første sikre observasjon i Buskerud. Den har tidligere stått på avifaunalisten til Lrsk, Buskerud (1978) som sjelden i eldre tid. Siden er storken blitt fjernet fra listen på grunn av usikkerhet med disse gamle observasjonene. Og dermed blir denne storken den første sikre registrerte i vårt fylke. Forøvrig ble stork observert flere steder på Østlandet samme vår. Trolig har det stabile og gode vår vårværet fått storken til å foreta det vi kaller et "forlenget vårtrek". Nærmeste hekkested for stork er i Danmark, hvor den i likhet med resten av Vest-Europa er i sterk tilbakegang.

ÅKERRIKSEOBSERVASJONEN

14. juni 1981 får jeg stifte bekjentskap med en annen sjelden art i Buskeruds avifauna, nemlig åkerrikse (*Crex crex*). Jens Erik Nygård gjorde meg opp-

Stork, tegnet av
Øivind Jacob, Hokksund
er nå også regi-
strert i fylket.

merksom på fuglen. Han hadde vært der noen dager i forveien, men hadde bare hørt et par "crex" fra åkerriksa. Mer sangvillig var den da jeg ankom. Under min visitt fra kl. 01.00 -01.30. "crexet" den villig hele tiden. Den satt i et område tett av ugras like ved en sidevei ved DRammen Travbane på Åssiden i Drammen.

Jeg prøvde å liste meg innpå den for om mulig å få sett den. Jeg tipper jeg var på 2-3 meters hold. Men til tross for iherdig speiding var det umulig å få øye på den. Kom jeg for nær, stoppet "crexinga", fuglen løp unna i graset og fortsatte konserten 20 meter unna meg. Flere ganger forsøkte jeg det samme, men aldri oppnådde jeg å få se den.

I Avifaunalisten for Buskerud (Buskskvetten 1-78) står Åkerriksa oppført med H? under hekkestatus og med xx under forekomststatus. H? betyr en usikker status om fuglen er meget sjelden hekkefugl i fylket. xx betyr at fuglen forekommer sjeldent eller uregelmessig. Tidligere fantes åkerriksa regelmessig ved dyrket mark over det meste av fylket. Fra Øvre Eiker foreligger ifølge Nævra (1979) tre observasjoner av åkerriksa. 1 eks. på Krekling hele sommeren 1963 og 1968. Dessuten 1 eks. 23/5-76 ved N. Hoen i Hokksund. Så vidt jeg vet, har det også vært andre observasjoner av åkerriksa i Buskerud sommeren 1981, men disse har jeg ingen oversikt over.

LITTERATUR:

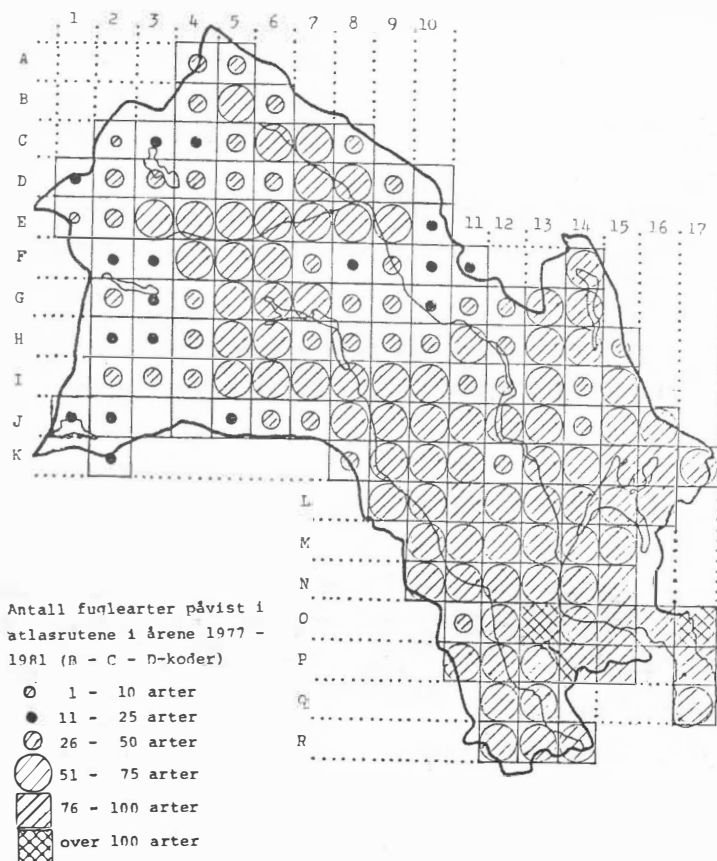
LRSK, Buskerud, 1978. Avifaunaliste for Buskerud. Buskskvetten 2:36-41.
Nævra, Arne. 1979. Fuglefaunaen i Øvre Eiker. Stensilrapport 26 sider

NB! Ingen av observasjonene er behandlet av
LRSK (åkerriksa) eller av NSKF (storken)

ATLASPROSJEKTET

Per Ole Syvertsen

Året 1981 har brakt atlasarbeidet i Buskerud nok et stort skritt nærmere fullførelse, og de mange bidragsyterne takkes hjertligst for innsatsen. Som kartet nederst på sida viser, er det nå bare 3 av våre ruter som er helt uten opplysninger (mot 19 ifjor), selv om endel andre nok fortsatt er svært mangelfullt undersøkt. En sammenligning mellom dette kartet og det på side 68 i *Buskskvetten* nr. 3 1980 viser klart denne framgangen. Vi gleder oss over disse resultatene, men minner samtidig om at alle opplysninger om hekkefugl i Buskerud er velkomne til forfatterens brevspreek, som har adressen Postboks 17 Klem, 3478 Nærsnes.

Dessverre kan vi ikke bruke så mye plass på atlasarter som vi gjerne skulle her i bladet, slik vi gjorde i nr. 3 1980. Atlaspermen for Buskerud inneholder nå kartter for 177 fuglearter, hvorav hele 159 er konstatert hekkende i perioden 1977 - 1981. I dette materialet er det etter hvert blitt mange interessante ting som kan trekkes fram. Noen arter er vanligere og mer utbredt enn hva fuglebøkene forteller oss, andre kan ha underlige luker i utbredelsen. I mine øyne er ingen av disse kartene "kjedelige"; de forteller oss nå ganske mye om mange av våre fuglers utbredelse her i fylket. Og de lar tankene få utfolde seg! Hvorfor er ikke artene v og z funnet i dette området? Kan det stemme at art x fins i to klart atskilte populasjoner, enda områdene i mellom skulle by de samme leveforhold? Slike betraktninger er det selvfølgelig vanskelig å gi svar på, det er så mange faktorer som kan spille inn. Men de gir atlasarbeidet en ny dimensjon, utover den rene kartleggningen av fuglens utbredelse.

Det er dette aspektet ved atlasprosjektet vi nå ønsker å dele med leserne. Skriv til ovenstående adresse og fortell hvilke(n) art(er) du ønsker omtalt i *Buskskvetten*. Vi vil forsøke å få med alle ønskene, og vil også gi korte kommentarer til kartene. Kanskje engasjerte lesere vil foreta egne, spennende ekspedisjoner til "kartets hvite felter" for å teste teorier om artenes

Ærfuglfamilie tegnet av Jon Bakkelund, Oslo.

tilstedeværelse eller mangel her? I alle fall håper vi å få reaksjoner på dette opplegget. Tanken er å bedre kontakten med fylkets fuglefolk ved korte og regelmessige skriverier i *Busk-skvetten*. Til dette ber vi altså om deres ideer og ønskemål.

TROSTENE

Først ute i vår serie med ønskefugler er de 6 artene i *Turdus*-slekten. De ble foreslått av Tore Gunnarsen, Hier. Kartene viser de innrapporterte funn fra perioden 1977 - 81.

Ringtrost. Arten er funnet i de fleste fjellpartier ned til Blefjell, Norefjell og nordre Ringrike, og er som kartet forteller vidt utbredt i disse deler av fylket. Det ser ut til at arten er fåtallig i Golområdet, mens utbredelsen i Hallingdal forøvrig må sies å være utilfredsstillende kjent. Vi kan merke oss at ringtrosten foreløpig ikke er rapportert fra Skrimfjell, men er observert i områder like nordenfor (under tregrensa).

Svarttrost. En vanlig fugl over det meste av fylket, men da den ikke er like lett å påvise som de neste 3 artene kan det være grunn til å anta at den flere steder går høyere opp mot fjellet enn kartet gir inntrykk av. Det er fastsettelsen av denne grensa spenningen nå vil dreie seg om, i resten av fylket får vi bare forsøke å fylle ut tomrommene.

Gråtrost. Med bare 6 blanke ruter er gråtrosten den arten som er funnet i flest av rutene i Buskerud; løvsangeren med 7 blanke ruter kommer som nummer to på lista. Gråtrosten er i tillegg konstatert i 86% av de 150 rutene, slik at dette trolig er den arten som er best dekket i atlasmaterialet. Sannsynligvis hekker gråtrosten i alle rutene i Buskerud.

Måltrost. Måltrostkartet er svært likt svarttrostens, men vi ser at måltrosten i Hemsedal er funnet høyere opp mot fjellet enn sin svarte slektning. Det er mulig dette er den reelle utbredelsen, men foreløpig bør vi nok avvente flere opplysninger før vi sammenligner artene nærmere. Måltrostkartet viser forøvrig tilnærmet hvor skoggrensa går i vest.

Rødvingetrost. Som kartet viser er den vidt utbredt og vanlig art, som i likhet med gråtrosten finner seg til rette i nær sagt alle naturtyper. Arten er da også funnet over hele fylket fra havnivå til langt inn på snauffjellet.

Duetrost. Dette er som alle vet den sjeldneste av trostene våre, og de innkomne opplysningene er da også ganske få og tilfeldig spredt. Det er derfor ikke greit å si mer enn at arten sannsynligvis hekker spredt og fåtallig i skogstrakter over hele fylket, og materialet gir ingen grunn til å anta at dette ikke gjelder generelt. Supplerende opplysninger om duetrost er sterkt etterlenget og nødvendig!

KORSNEBBENE

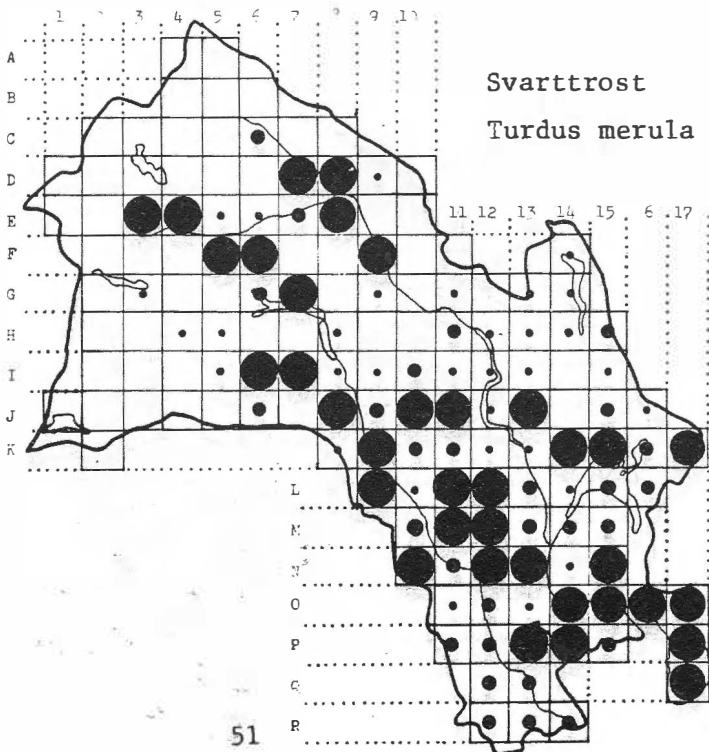
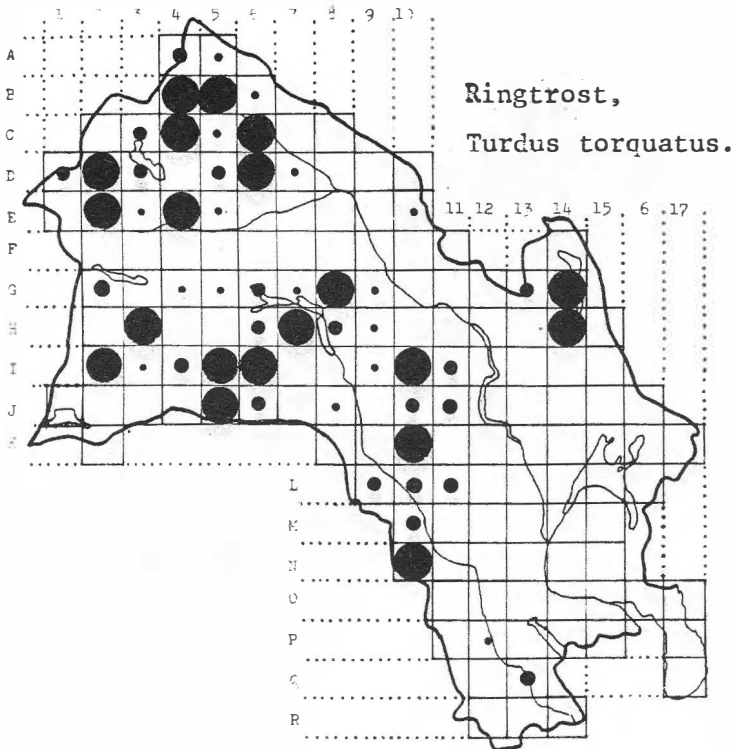
Svært lite nytt har kommet fram om disse artene siden kartene sist ble publisert i *Buskskvetten*. Det viser seg at de unnås under vanlig atlasarbeid, noe som dels skyldes at de hekker tidlig og helst i gode frøsettingsår for bartrærne, dels at de er vanskelige å studere i felten og vanskelige å skille fra hverandre. Ungene er dessuten avhengige av foreldrene lenge etter at de er blitt flygedyktige, noe som gjør det vanskelig å akseptere mange opplysninger om observerte unækkull. Disse kan nok være klekket langt fra observasjonsplassen om ungene ikke er ganske små.

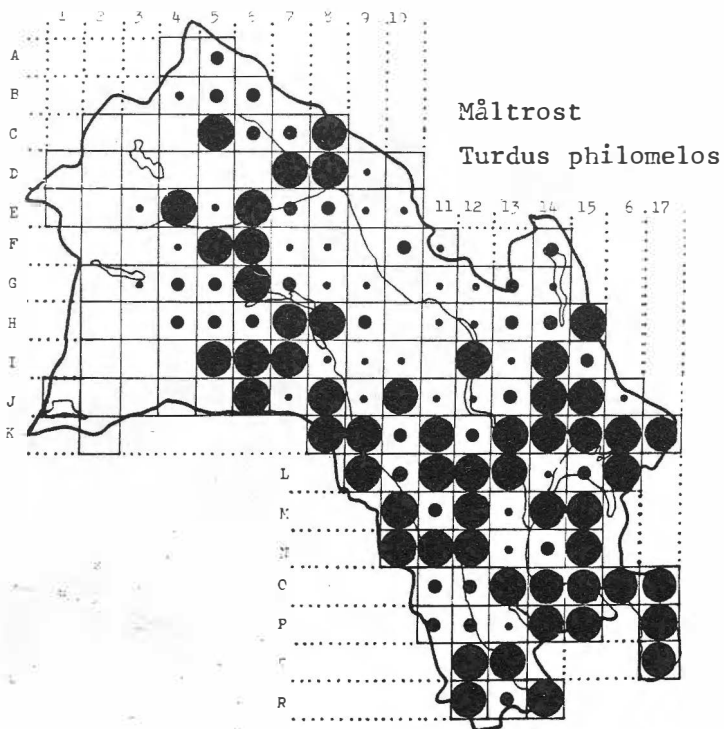
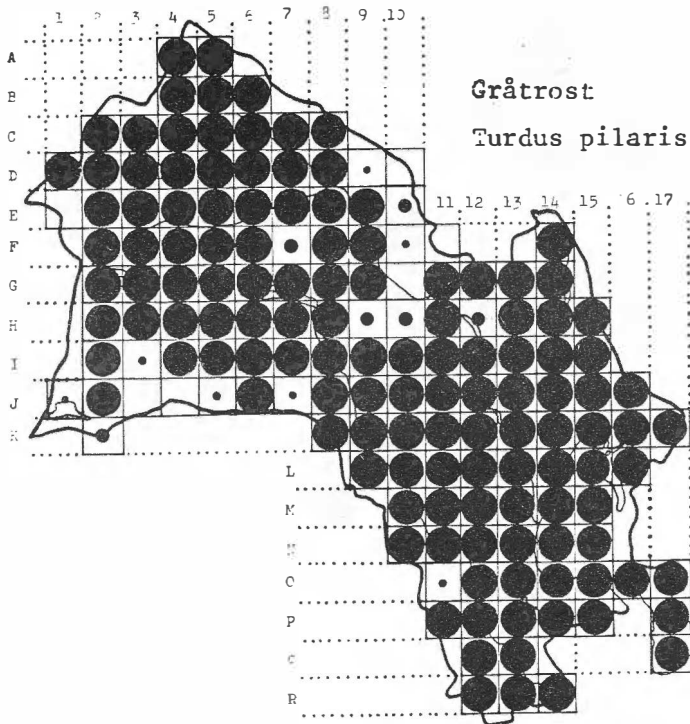
Det har ikke kommet inn noen nye opplysninger om grankorsnebben i år. De få og spredte funnene er alle fra den nederste halvdel av fylket. Furukorsnebben er observert i noen få nye ruter, og kartene gir klart inntrykk av at dette er den tallrikste av de to artene i Buskerud. Noen fornuftig vurdering av kartene til så vriene arter er det foreløpig vanskelig å gi.

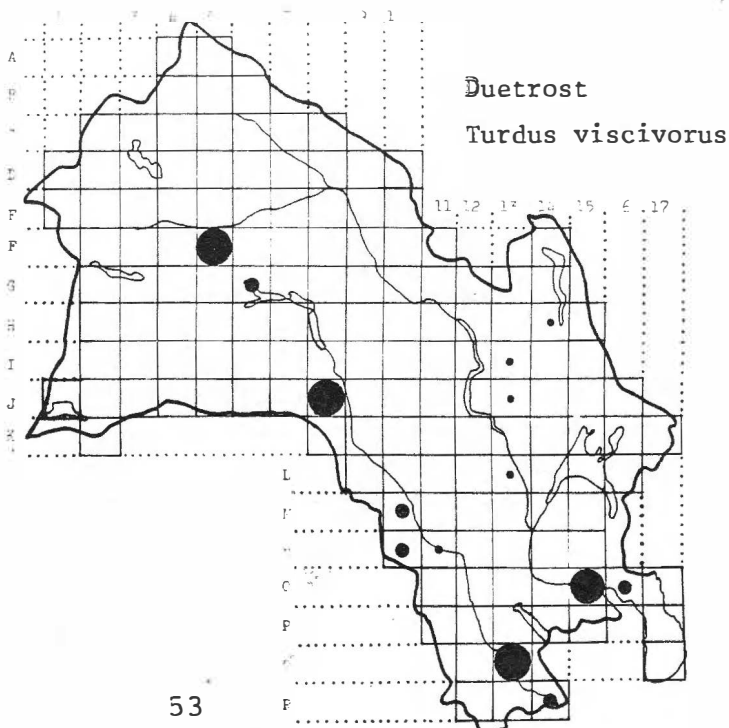
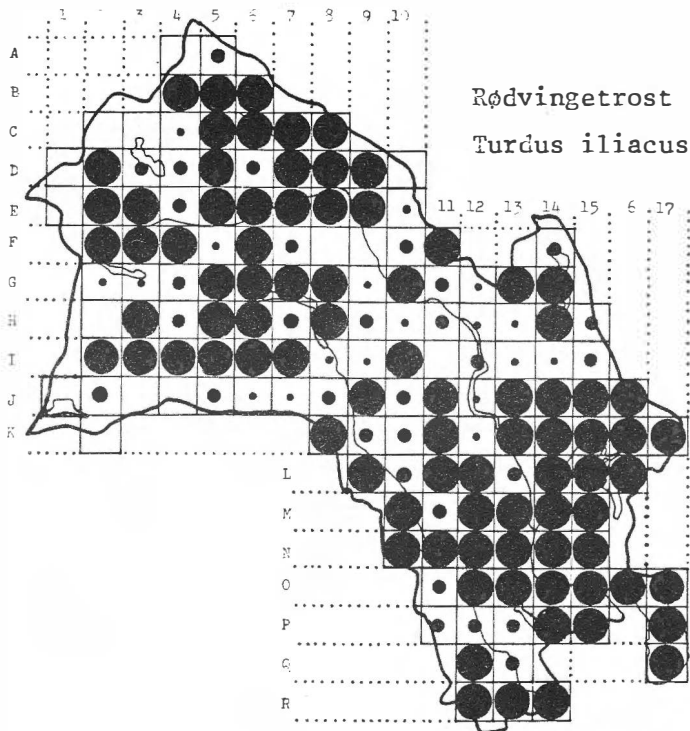
Korsnebbene var ønsket av Øivind Syvertsen, Blommenholm. Vi har også en klar baktanke med å trekke fram disse artene nå. Ta med kikkerten på vinterens skiturer, og det er på denne tida i terrenget og se etter korsnebb! Det er på denne tida av året vi har best anledning til å bedre vårt kjennskap til disse artene, og da spesielt på ettervinteren i februar - april. God tur, og lykke til!

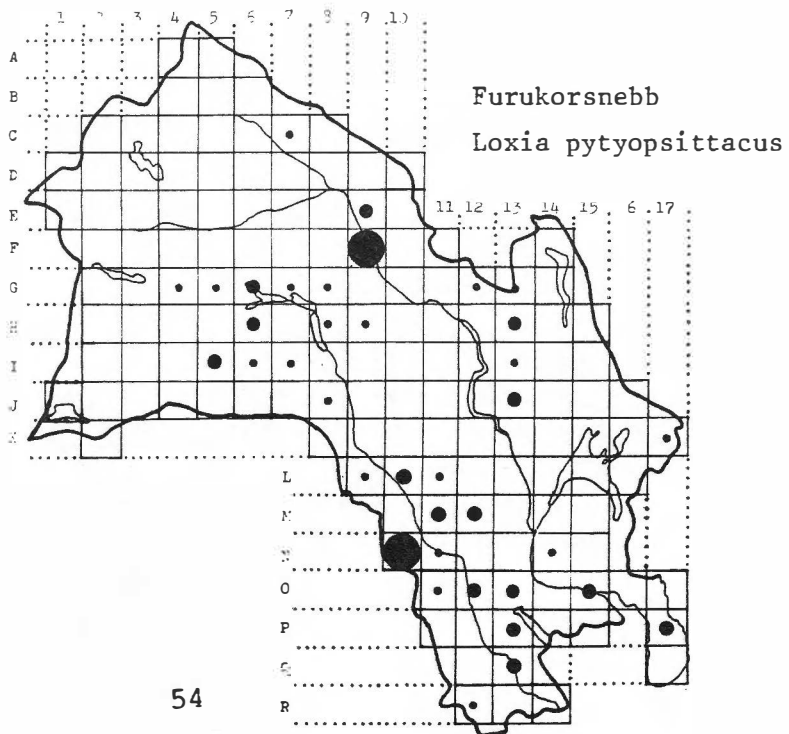
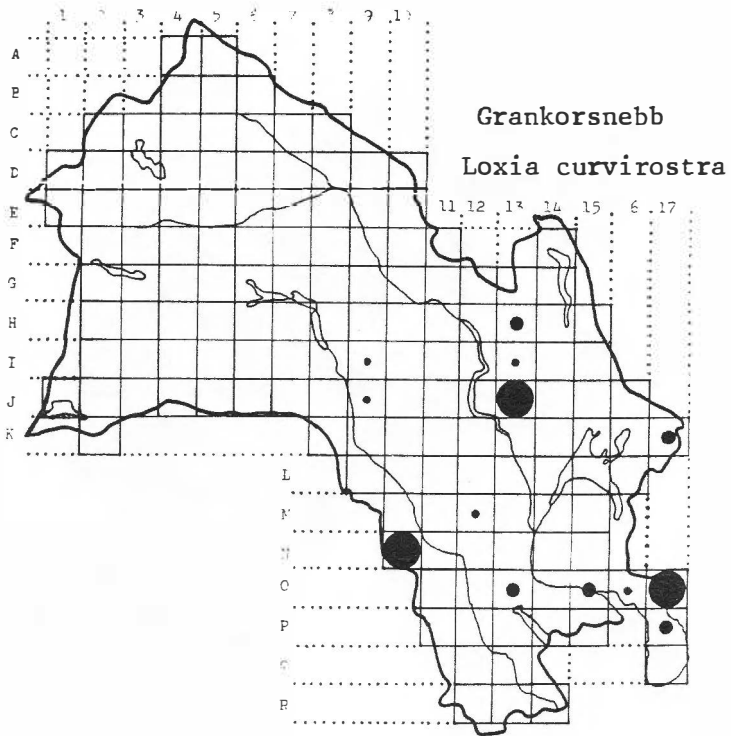
Symbole på artskartene:

- Hekking mulig (P2 - P3)
- Hekking sannsynlig (C4 - C10)
- Hekking konstatert (D11 - D17)

FUGLELIVET VED LYSEREN I GOL

Walter Henning Gundersen

I forbindelse med registreringer av verneverdige våtmarksområder for friluftts- og naturvernkonsulentene i Buskerud, ble det i 1980-81 innsamlet materiale om fuglelivet ved et større myrkompleks i Gol kommune. Denne fremstillingen bygger på 3 rapporter levert av forfatteren: 22.11.1980, 30.6.1981 og 15.9.1981. Resultatene er basert på tilsammen 14 ekskursjoner i området fordelt på årene 1979-81. I løpet av denne perioden er 64 arter påvist, hvorav 31 kan betegnes som våtmarksarter. 19 av disse 31 benytter området som hekkelokalitet (noen få har imidlertid usikker hekkestatus).

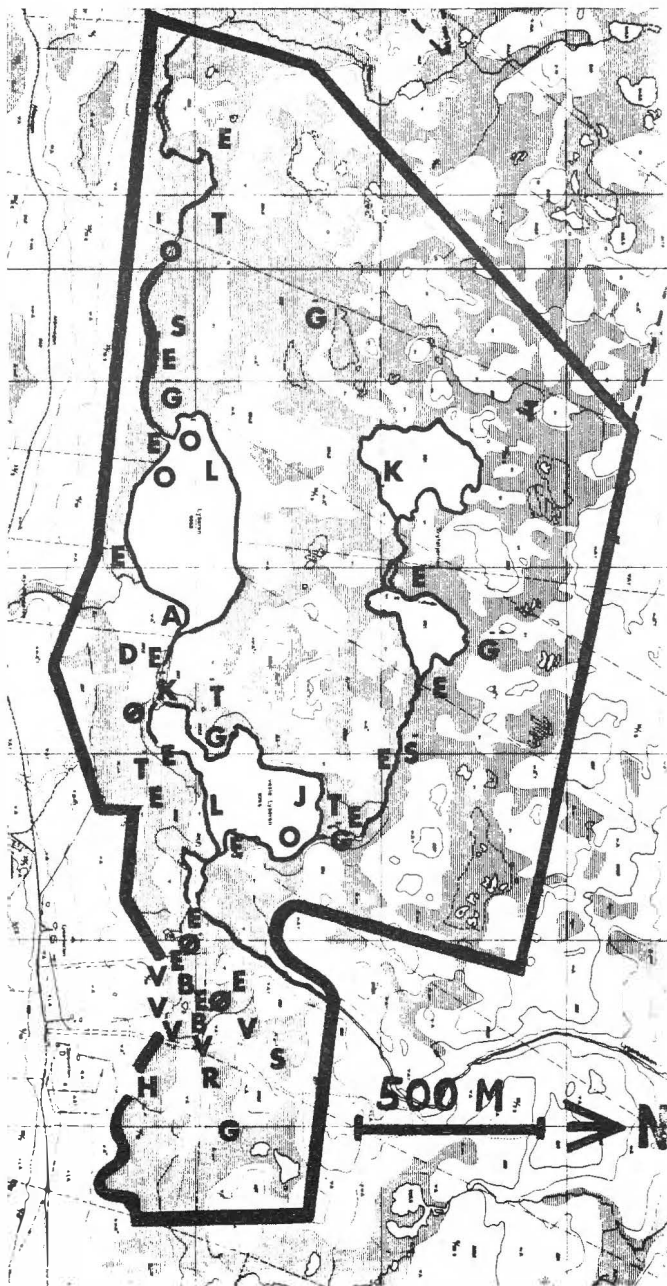
Det aktuelle området ligger ca. 830 m.o.h. på Golsfjellet ved riksvei 52 mellom Gol og Fagernes, omtrent 12 km. NNO for Gol sentrum. Letteste adkomst er en setervei forbi Klanten flyplass. En følger så denne veien over en mindre høyde med granskog ca. 1,5 km. Myrkomplekset med tjerna ligger da godt synlig rett mot nord. Senter i området er 4 tjern: Lyseren, vesle Lyseren og de to Trytetjerna. Det østlige av de to trytetjerna er ganske grunt og antagelig i ferd med å gro igjen. Tjerna er omgitt av større og mindre åpne torvmyrer bevokst med forskjellige vierarter, dvergbjørk og gras. Langs breddene av bekkene og tjerna finnes starr og noe siv.

Rødstilk i flukt. Foto: Walter Henning Gundersen

TEGNFORKLARING TIL KARTET:

- K: Hekkende stokkand i 1980.
- J: Hekkende stjertand i 1981.
- O: Hekkende toppand i 1981.
- L: Hekkende laksand i 1980-81.
- T: Observasjoner av trane i 1981.
- H: Hekkende heilo i 1981.
- V: Hekkende vipe i 1981.
- B: Hekkende brushane i 1981.
- R: Hekkende rødstilk i 1981.
- G: Hekkende gluttsnipe i 1980-81.
- Ø: Hekkende grønnstilk i 1981.
- A: Hekkende strandsnipe i 1980.
- S: Hekkende storspove i 1981.
- E: Enkeltbekkasinrevir i 1981.
- D: Observasjon av dobbeltbekkasin i 1981 og antagelig spillplass og/eller hekkeområde.

Myrkomplekset er hovedsaklig i helhet oppmerket på kartet. Innenfor de opptrukne grensene for observasjonsområdet er de forskjellige arters revir eller observasjoner av bestemte arter avmerket (se tegnforklaring). Våtmarksarter som gulerle, blåstrupe og sivspurv er ikke tatt med, da disse stort sett finnes spredt i hele området.

Bjørnalibekken vest for Lyseren er et meget produktivt og vegetasjonsmessig interessant område. Lokaliteten er bl. a. hekkebiotop for toppand og antagelig også myteplass for andefugler som stokkand og toppand. På ettersommeren 1981 viste det seg også at den frodige vegetasjonen med det rike insektlivet trakk til seg mengder med småfugl. Mange av disse var ungfugler av årets produksjon fra omkringliggende fjelltrakter.

Deler av myrkomplekset øst for Lyserbekken viste seg i 1981 som et kvalitativt og kvantitativt godt hekkeområde for flere vadefugler. Konsentrasjonen av antall arter og individer sammenlignet med tilsvarende landskapstyper var overraskende høy.

Ved intensivt registrering i trekketidene vår og høst er det opplagt at en rekke "nye" arter vil kunne føyes til artslista. De fleste undersøkelsene hittil er konsentrert omkring månedene juni/juli med tanke på taksering av områdets hekkebestand.

Arter som ikke er oppført ved Lyseren, men som ble registrert på Golsfjellet i 1974 (G. Numme m. fl.), var bl. a.: Fjellvåk, tårnfalk, dvergfalk, storfugl, skogsnipe, jordugle (reirfunn), vendehals, dvergspett, fossekall, rødstjert, duetrost, bergirisk og lappspurv. Som en kuriositet kan også nevnes at i 1949 hekket haukugle ikke langt fra Lyserenområdet (Sanderstølen på grensen mellom Buskerud og Oppland).

ARTSLISTE FOR LYSEREN PR. 1.9.1981.

Tegnforklaring:

H: Hekkefunn.

R: Sang, fluktspill, revirhevdelse m.m.(sannsynlig hekking).

T: Trekk eller streif.

P: Observert i perifere områder.

T	SMÅLOM	<i>Gavia stellata</i>
T	STORLOM	<i>G. arctica</i>
T	KORTNEBBGÅS	<i>Anser brachyrhynchus</i>
T	BRUNNAKKE	<i>Anas penelope</i>
T	KRIKKAND	<i>A. crecca</i>
H	STOKKAND	<i>A. platyrhynchos</i>
H	STJERTAND	<i>A. acuta</i>
H	TOPPAND	<i>Aythya fuligula</i>
T	SVARTAND	<i>Melanitta nigra</i>
T	KVINAND	<i>Bucephala clangula</i>
H	LAKSAND	<i>Mergus merganser</i>
T	MYRHAUK	<i>Circus cyaneus</i>
T	LIRYPE	<i>Lagopus lagopus</i>
T	ORRFUGL	<i>Tetrao tetrix</i>
R	TRANE	<i>Grus grus</i>
R	HEILO	<i>Pluvialis apricaria altifrons</i>
R	VIPE	<i>Vanellus vanellus</i>
R	BRUSHANE	<i>Philomachus pugnax</i>
H	ENKELTBEEKKASIN	<i>Gallinago gallinago</i>
T	DOBBELTBEEKKASIN	<i>G. media</i>
R	RUGDE	<i>Scolopax rusticola</i>
T	SMÅSPOVE	<i>Numenius phaeopus</i>
R	STORSPOVE	<i>N. arquata</i>
R	RØDSTILK	<i>Tringa totanus</i>
R	GLUTTSNIPE	<i>T. nebularia</i>
R	GRØNNSTILK	<i>T. glareola</i>

R STRANDSNIPE *Actitis hypoleucos*
T HETTEMÅKE *Larus ridibundus*
T FISKEMÅKE *L. canus*
T MAKRELLTERNE *Sterna hirundo*
R RINGDUE *Columba palumbus*
R GJØK *Cuculus canorus*
T TÅRNSEILER *Apus apus*
R SANGLERKE *Alauda arvensis*
T LÅVESVALE *Hirundo rustica*
T TAKSVALE *Delichon urbica*
R TREPIPLERKE *Anthus trivialis*
R HEIPIPLERKE *A. pratensis*
H GULERLE *Motacilla flava thunbergi*
T LINERLE *M. alba*
H JERNSPURV *Prunella modularis*
P RØDSTRUPE *Erithacus rubecula*
H BLÅSTRUPE *Luscinia svecica*
H BUSKSKVETT *Saxicola rubetra*
T STEINSKVETT *Oenanthe oenanthe*
R SVARTTROST *Turdus merula*
H GRÅTROST *T. pilaris*
R MÅLTROST *T. philomelos*
H RØD Vingetrost *T. iliacus*
P MØLLER *Sylvia curruca*
R HAGESANGER *S. borin*
H LØVSANGER *Phylloscopus trochilus*
P FUGLEKONGE *Regulus regulus*
H GRÅFLUESNAPPER *Muscicapa striata*
H GRANMEIS *Parus montanus*
T LAVSKRIKE *Perisoreus infaustus*
H KRÅKE *Corvus corone*
T RAVN *C. corax*
T STØR *Sturnus vulgaris*
H BJØRKEFINK *Fringilla montifringilla*
T GRØNNSISIK *Carduelis spinus*
R GRÅSISIK *C. flammea*
T DOMPAP *Pyrrhula pyrrhula*
H SIVSPURV *Emberiza schoeniclus*

KOMMENTARER TIL ARTSLISTEN

SMÅLOM

1 ind. observert i vesle Lyseren 17.5.1981.

STORLOM

Observeres jevnlig i mindre antall fra isløsingen medio mai til et stykke ut i juni. Lyserentjerna er antagelig ikke hekkeområde for arten. Nærmeste antatte hekkelokalitet ligger ca. 8 km. mot N på Oppland side.

KORTNEBBGÅS

Minst 140 ind. ble observert i flukt mot N over Lyserenområdet 17.5.1981.

STJERTAND

1 hunn med 2 pull. ble observert i vesle Lyseren 21.7.1981.

TOPPAND

Under vårtrekket opptrer arten relativt tallrik ved Lyseren (27.5.1979: 20 ind. og 17.5.1981: 40 ind.). 4 hunner med tilsammen minst 18 pull. ble observert i området i 1981.

MYRHAUK

1 hunn ble observert ved vesle Lyseren 18.5.1980. Arten ble forøvrig observert på Golsfjellet i 1974 (19.5: 2 hanner og 1 hunn).

TRANE

Myrkomplekset ved Lyserentjerna er på flere måter en karakterbiotop for trane. Relativt store myrflater bevokst med gras, vier og dvergbjørk, godt skjernet av holt med storvokst fjellbjørk, skaper ideelle hekke- og furasjeringsbetingelser.

Trane ble først bemerket ved Lyseren i 1980 da et par viste hekkeadferd. Arten er imidlertid godt kjent gjennom en årrekke av driftsfolk ved setrene i nærheten. I 1981 ble trane observert fra ultimo mai til primo juni under forhold som kunne indikere hekking av minst ett par. Deretter fulgte en lengre periode uten observasjoner av arten. Hekking dette året ble derfor ansett som mislykket. Imidlertid varslet et par ute på myrene 21.7 etter ca. 4 timers gange i terrenget. Allikevel behøver ikke dette bety at fuglene hekket dette året. Nyere undersøkelser kan indikere at tranen ikke hekker hvert år selv om den oppholder seg i rugeområdene.

Trane. Foto: Walter Henning Gundersen

BRUSHANE

Minst to hunner ble registrert med reir eller unger i et myrområde øst for Lyserbekken i 1981.

ENKELTBEEKKASIN

Arten er områdets vanligste vadefugl. I 1981 ble hekkebestanden anslått til ca. 15 par. 1 reir funnet 13.6 s.å. inneholdt 5 egg.

DOBBELTBEEKKASIN

På grunnlag av Lyserenområdet karakter ble det i 1980 antatt at arten kunne forekomme som hekkefugl, men ingen observasjoner ble gjort dette året. 19.8.1981 ble imidlertid 1 juv. observert i et område som må karakteriseres som en typisk dobbeltbekkasinbiotop. 2 bekkasiner observert henholdsvis 17.5 og 13.6 s.å. tilhørte sannsynligvis også denne arten. Dobbeltbekkasin er tidligere registrert på Golsfjellet (18.5.1974: 1 ind.).

STORSPOVE

Arten er en av karakterfuglene i området. Minst 3 par hekket i 1981.

GLUTTSNIPE

Etter enkeltbekkasin er gluttsnipe områdets vanligste vadefugl. Antallet hekkende par ble i 1981 anslått til 5.

GRØNNSTILK

I 1981 hekket minst 3 par i området.

GULERLE

Anslagsvis 8-10 par hekket i området i 1981.

BLÅSTRUPE

Anslagsvis 8-10 par hekket i området i 1981. 1 reir funnet
13.6 s.å. inneholdt 1 kastet og 4 rugete egg.

SIVSPURV

Anslagsvis 20 par hekket i området i 1981.

Observatører ved Lyseren har vært:

1979: Geir Egil Roe.

1980: W. H. Gundersen.

Arild Larsen.

Arne Nævra.

G. E. Roe.

1981: W. H. Gundersen.

Undertegnede mottar med takk alle opplysninger
fra lesere som sitter inne med observasjoner fra
Lyserenområdet. Adressen er: Walter H. Gundersen,
Seljevegen 2 A,
3550 Gol.

NORSK VINTERFUGLTELLING

Per Ole Syvertsen

De norske vinterfugltellingene tok til vinteren 1979/80, og er tidligere omtalt i *Buskskvetten* 1980, side 50 - 52. Her ble de sparsomme resultatene fra den første sesongen presentert. I denne artikkelen vil materialet fra sesongen 1980/81 bli raskt oppsummert. Resultatene fra denne vinteren på landsbasis er nylig publisert (*Vår Fuglefauna 4 (1981), side 280 - 284*), og spesielt interesserte henvises til dette arbeidet for å se det hele i større sammenheng.

Inneværende vinter (1981/82) burde vi ha fått det virkelige gjennombruddet for vinterfugltellingene i Buskerud, men dette lar seg dessverre nå ikke lenger gjøre. Grunnen er rett og slett at tellingene er godt i gang når dette leses, ja til dels allerede over, og svært få tellere har meldt sin interesse og mottatt skjemaer. Dette har igjen sin årsak i en heller forsiktig PR-kampanje foran vinteren, så vi kan ikke vente at andre personer deltar i år enn de vi har kontakt med fra sist vinter. Overfor disse minner vi om de gjenværende telleperiodene, som er: periode 2 25/12 - 6/1, og periode 3 30/1 - 7/2.

Tellingene vinteren 1980/81.

Totalt 10 observatører deltok i tellingene i Buskerud, med 1 rute hver. Tellealternativ 1 (bare periode 2) ble benyttet av Olaf Hobbestad, Tom Schandy og Øivind Syvertsen. Rutene fordelte seg på kommunene Drammen, Lier og Røyken. Tellealternativ 2 (alle 3 perioder) ble benyttet av Ole Bjørn Braathen, Jørn Jensen, Jens Erik Nygård, Bjørn Ranøbru, Per Ole Syvertsen, Per Sølverud og Geir Tveit. Disse 7 rutene var fordelt med 1 i Drammen, 1 i Kongshøg, 3 i Lier og 2 i Røyken kommune. Den skjeve geografiske fordelingen innen fylket er iøynefallende, og skyldes at 9 av tellerne er tilknyttet Drammen lokallag, mens *ingen* av de andre lokallagene i fylket var med. Et lyspunkt er det imidlertid at det ser ut til at de ulike biotoper innen de deler av Buskerud hvor det var folk ute er kommet med i materialet i rimelig grad.

I oversikten under er noen sentrale tallkonklusjoner oppført. Skjønt konklusjoner? Materialet er lite, og det synes dristig å forsøke å dra for mye ut av det. I fortsettelsen vil det derfor bare bli pekt på visse lett påvishare forhold. Tallene i parentes refererer seg til resultatene fra den første vinterens tellinger, men disse er ikke uten videre sammenlignbare med det øvrige materialet.

	Periode 1	Periode 2	Periode 3
Antall arter registrert	31 (-)	36 (24)	28 (24)
Antall individer registrert	555 (-)	561 (-)	563 (-)
Gjennomsnitt antall arter/rute	12,14 (-)	11,90 (12,67)	10,71 (11,40)
Gjennomsnitt antall indiv./rute	79,29 (-)	56,10 (58,67)	80,42 (71,80)

Sammenligner man de to sesongene finner man en påfallende samstemmighet i mange av tallene. Antall arter (og dermed individer) er økt fra i fjor, men snittene for de enkelte perioder ligger svært tett opp til hverandre de to årene. At antall individer registrert gjennom vinteren 1980/81 skulle bli så likt for de ulike periodene var uventet, og kan bare skyldes tilfeldigheter.

Vi skal se litt nærmere på resultatene fra midtvintertellingen (periode 2) i Buskerud. Det ble da registrert 561 individer fordelt på 36 arter. Bare skjære, kråke og kjøttmeis ble registrert på samtlige 10 ruter. De 10 tallrikeste artene er satt opp i lista under, hvor også disse artenes frekvens (% punkter de er registrert) er vist. Dette tallet sier noe om hvor vanlige og uthredte artene er vinterstid.

	Ant. indiv.	Frekvens		Ant. indiv.	Frekvens
Skjære	93	36 %	Grønnfink	28	5 %
Kråke	64	30 %	Gråspurv	26	5 %
Kjøttmeis	56	31 %	Gulspurv	26	5 %
Blåmeis	39	18 %	Granmeis	24	11 %
Gråmåke	31	6 %	Grønnsisik	20	5 %

Med unntak av grønnsisik er alle disse artene blant de 10 tallrikeste i denne telleperioden på landsbasis (se *Vår Fuglefauna*).

Også frekvensene for disse artene er for det meste av noenlunde samme størrelsesorden som det som ble funnet for hele landet, men noen betydelige forskjeller kan påpekes. Kråka hadde hele 44,2 % på landsbasis, og gråmåke hadde 17,2 %. At lite måker ses i Buskerud vinterstid er ikke overraskende, og for kråkas del skyldes nok forskjellen at en stor del av materialet stammer fra Hordaland og Rogaland, hvor det jo er velkjent at mye kråker samles om vinteren. Gråspurven oppnådde en frekvens på 11,1 %, en forskjell som er nesten like stor som den vi så hos gråmåke. Jeg vil tro dette kan forklares ved en ulik fordeling av rutene i forhold til bebyggelse.

Da hele Buskerudmaterialet stammer fra den nedre delen av fylket er det vanskelig å påvise regionale forskjeller innen fylket. Det eneste jeg våger å trekke fram her er ravn, hvor jeg tror forskjellen kan være av betydning. Denne arten ble registrert med 1 individ i både periode 2 og 3 av observatøren i Kongsborg kommune, mens den ikke ble registrert i det hele tatt på de 9 rutene i Drammensområdet.

Det er sterkt å håpe at vi i kommende vintre vil klare å telle et større antall ruter, og at også andre deler av fylket kommer med. Det er ikke så store innsatsen som fordres, bare noen få timer i løpet av en formiddag. En dag i året i alle fall burde vi alle kunne slå et slag for vinterornitologien, og hva trenger vi mer enn litt ekstra morsjon midt i julehøytida?

Opprop om snøugle

Undertegnede er i gang med å lage en statusrapport for snøugle i Norge. Meningen er også å utvide "Prosjekt Snøugle" som drives med støtte fra Verdens Villmarksfond.

I denne forbindelse ønsker jeg å få tilsendt alle upubliserte data om snøuglehekking i Norge i dette århundre. Av særlig interesse er hekkefunn etter 1950. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt, og ved publisering vil bare landsdel bli oppgitt som funnsted.

Alle som sender inn opplysninger vil bli belønnet med VVF's "Sjøfuglplakat" eller boka "Vern om verdier".

Opplysninger sendes: Gunnar Lid,
Zoologisk museum,
Sarsgt. 1,
Oslo 5.

Beretning for året 1/12 1980 - 30/11 1981

Foreningen har i beretningsåret hatt 74 betalende medlemmer, en fremgang på 4 siden siste år.

Styret har i 1981 hatt denne sammensetningen:

Per Ole Syvertsen (formann), Trygve Johnsen (kasserer), Ulf Myrvold (sekretær), Tore Gunnarsen og Tom Schandy (styreleder), og med Arne Frøyland og Knut Arne Solberg som vararepresentanter. Revisor har vært Arne Myrvang. Gunnar A. Lindaas og Øivind Syvertsen har fungert som valgkomite, med Lindaas som komiteens formann.

Det har i beretningsåret blitt avholdt 9 medlemsmøter. Med unntak av marsmøtet har samtlige funnet sted i Drammen folkebibliotek. Styret har i 1981 kommet sammen 2 ganger.

Programmet på medlemsmøtene har vært som følger:

- Årsmøte 11/12-80: Årsberetning og regnskap for 1980 ble opplest og godkjent, og styret for 1981 valgt. Etter forslag fra styret fastsatte årsmøtet en kontingent for 1981 på kr. 20,- for selververvende og kr. 15,- for skoleungdom. Det ble også avholdt valg for vårt lokallags representanter til fylkesforeningens styre: Tore Gunnarsen (formann), Tom Schandy (redaktør) samt Arne Myrvang og Tore Bergan (revisorer) ble valgt. Etter årsmøtesakene holdt Jens Erik Nygård et lysbildeforedrag om fuglelivet ved Linnestranda i Lier.
- 22/1-81: Ulf Myrvold viste lysbilder fra et opphold i Alaska sommeren 1980.
- 10/2-81: Lysbildeforedrag av Roar Solheim: "Udler: tilpasning og økologi".
- 10/3-81: Samtale- og planleggingsmøte foran årets atlasesesong, avholdt i Foreningssenteret, Thunedgården.
- 7/4-81: Lysbildeforedrag av Jon Bekken om spetter.
- 12/5-81: Programmet var todelt, mens temaet hele tiden var fiskeørn: Nåkon Hon holdt først et lysbildeforedrag om arten, basert på en undersøkelse av populasjonen

i Aust-Agder. Deretter ble den prisbelønte skotske fiskeørnfilmen "Osprey" vist.

- 10/9-81: Lysbildeforedrag av Per-Göran Bentz: "Plant dvergfluesnapper, pirol og enghauk på Gotland".
8/10-81: Lysbildeforedrag av Jonæir M. Stokland om Store Færder.
12/11-81: Bjørn Pinar Sakseid viste lysbilder fra et opphold i Finnmark.

Faste poster på medlemsmøtene har vært "medlemmenes kvarter" og som regel også bokutlodning. Antall framtrådte har variert mellom 9 og 21, gjennomsnittlig ca. 16.

Foreningen har i 1981 arrangert 3 ekskursjoner, fordelt med 2 på våren og 1 på høsten:

- 15/3: Grunnane og Sandebukta i nordre Vestfold.
24/5: Fiskumvannet i Øvre Fiker, med 6 deltakere.
1/11: Mølen i Brunlanes, Vestfold, med 3 deltakere.

Prosjekter.

Endel av foreningens medlemmer har også i 1981 deltatt i NOF-prosjektene for registrering av hekkefugl (atlasprosjektet) og vinterfugeltellingene. Arbeidet med disse vil pågå også i kommende sesonger.

For andre året på rad siden fredningen ble igangsatt, ble sjøfuglbestandene i reservatene på Oslofjorden opptalt ved måneds-skiftet mai/juni. Takseringsresultatene er sendt Buskerud fylke ved friluft- og naturvernkonsulenten.

På Linnestranda i Lier har den regelmessige observasjons- og ringmerkningsvirksomhet som tok til høsten 1977 nå blitt avvirket. Ringmerkningsarbeidet ble her lagt ned allerede tidlig på høsten i 1981. Fredningen her trekker ut i tid, men da de praktiske problemer nå ser ut til å være ryddet av veien, kan vi håpe at reservatskiltene snart vil være på plass på Linnestranda.

sekr.

FRA DRAMMENORNITOLOGENES UTFLUKTER

Søndag 24/5 1981 skulle lokallaget til Fiskumvannet i Øvre Eiker. En av de påmeldte forsov seg, og formannen manglet transport de 3 milene til møtestedet, men slike forsinkelser tar ikke motet fra trauste Drammenornitologer. Så den 5 mann sterke ekspedisjonen presset seg omsider inn i bilen og satte avsted. Sjettemann tok oss igjen på jernbanelinja i nordenden av vannet. Været var deilig, og forventningene til reservatet midt i beste trekkstida store. Vi fikk med oss litt av hvert av det vhadde håpet på. Noe av det første som møtte oss var en stor, brun fugl i rolig flukt over den ytterste vegetasjonen mot vannet: en sivhauk! Fortsatt en sjelden fugl å se i Buskerud, men her ved vannet kan sjansen by seg. Noen minutter seinere kunne vi nyte synet så mye vi bare ønsket gjennom teleskopene, mens hauken satt i ro. Det viste seg å være en ungfugl.

Å se på fugl ved Fiskumvannet er spennende på mer flere måter. Den beste utsikten får man ved å spasere på jernbanespooret (MEN: Pass på, NSB kommer fortere rundt svingen enn du aner.) Det er koselig å lytte til rosenfinkens sang. En gammel hann i sin flotte, røde drakt var det, og det er et syn som få fugleelskere kan få nok av. Litt lenger ute fikk vi også se både knoppsvaner og toppdykkere, de siste sogar i kurtisepill. Altså enda to av Fiskumvannets spesialiteter. Gromgutten fremfor noen, hortulanen, så vi imidlertid ikke på denne turen. Anders Hals var også ute denne dagen, og han kunne fortelle at arten var ankommet og observert andre steder i området noen dager tidligere. Vi fikk også høre at både lerkefalk, gresshoppesanger og nattergal var observert ved vannet denne våren, og da nattergalen skulle holde til ved Fiskum gamle kirke i sørenden satte vi kursen dit. Og her fikk vi så høre nattergalen synge til langt ut på formiddagen.

På tilbaketur sjekket vi opp et par lokaliteter hvor Ander hadde fortalt at det var muligheter for å finne hortulan. Vi klarte ikke det, så som plaster på såret stakk vi innom Miletjern i Mjøndalen. Her traff vi Jens Erik Nygård, lokallagets forrige formann, utstyrt med tohjulet kjøretøy og levende ballast på to bein. Og hva annet ventet oss her enn nok en rosenfink og nok en nattergal (neida, ingen hortulan). Av hekkefugl her hadde vi ellers selvfølgelig hettemåkene, fiskemåke, sivhøne, sothøne og sivspurv. En canadagås ruget på en kunstig "holme", og et par dverglo underholdt med fluktspill. Det var godt fornøyd med den fine turen vi skiltes igjen vel tilbake i Drammen.

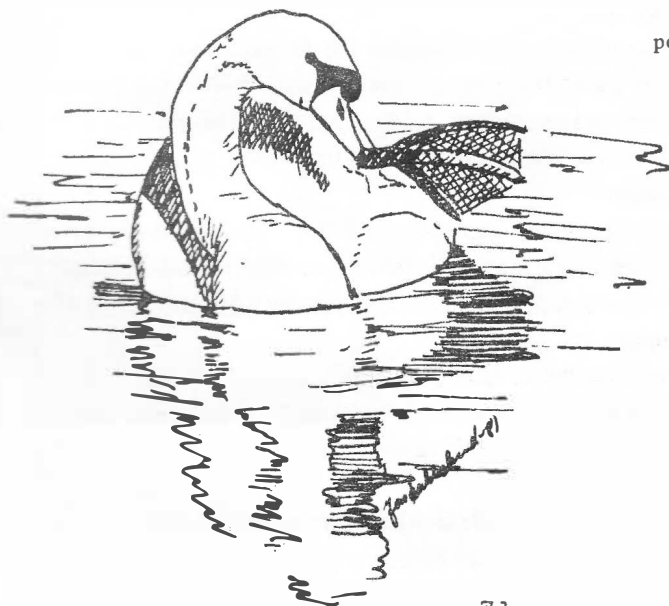
pos

Vi var bare 3 personer i bilen da kursen 1/11 1981 ble satt mot Mølen i Brunlanes, det velkjente trekkstedet ved Larvik. Det var synd, for i det sjeldent fine høstværet var turen en opplevelse selv om de helt store overraskelsene uteble.

Trekkaktiviteten var ikke så stor på Mølen, men endel finker var det i lufta, bl.a. noen stillitser. En varser holdt til der ute, og en forholdsvis sein myrsnipe fløy over. Det var selvfølgelig mye ærfugl langs strendene, og vi så ellers både svartender, haveller og bergender, foruten storskarv og en smålom. Dessverre var det ikke folk på stasjonen, så vi fikk ikke hilst på der og hørt nytt.

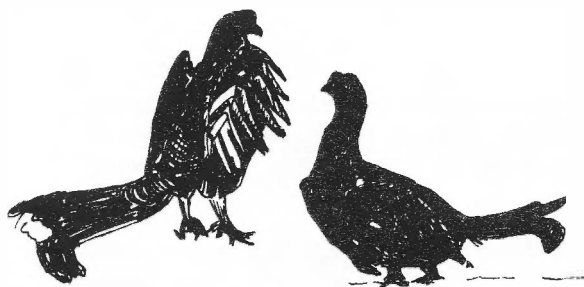
Mølenturer blir tradisjonelt forbundet med besøk på flere andre gode fuglesteder i Vestfold. Denne dagen ble ikke noe unntak, vi var innom både Presterødkilen i Tønsberg, og Sandebukta og Grunnane i nordfylket. I Presterødkilen var det nesten bare stokkender, men i byen forøvrig så vi flere sidensvansflokker, vinterens første for vår del. Innerst i Sandebukta talte vi opp 29 knoppsvaner, og noe lengre ute fant vi også en smålom til. Ved Bjerkøya lå det også et knoppsvanepar, og her så vi også gravand og sildemåke m.m. På Grunnane var det ytterligere 32 knoppsvaner, og blant disse var 2 par med unger. Kanskje de var klekket i distriktet? En silandflokk, kvinender og en ravn hadde vi også på Grunnane.

I Drammensfjorden innenfor Svelvik moret vi oss med å telle de endene vi oppdaget under kjøringen. Både stokkand, kvinand, siland og 1 krikand ble sett. Kvinandtallet kom opp i mellom 70 og 80, så dette var den tallrikeste arten.

pos

Knoppsvane,
tegnet av Jon
Bakkelund.

20 SPØRSMÅL

Svar s. 74.

1. Hvor mange fuglearter finnes i verden?
A. 5 700 B. 8 600 C. 12 400
2. Hva heter vår minste fugleart?
3. Hvor mange (ca) er medlemmer av NOF i Norge?
A. 3000 B. 5000 C. 4000
4. Hva heter Norges eneste reirparasitt?
5. Hvilken art i verden trekker lengst?
6. En lokalitet i Buskerud har observasjon av gulbrynsanger!
Hvilken lokalitet er det snakk om?
7. Når og hvor døde den siste geirfugl i verden?
8. Uglene er kjent for å ha godt nattsyn. Hvor godt ser spurveugla i forhold til mennesket?
9. Hvilke fire norske arter er særlig kjent for parringsspill med territoriehevding?
- 10 Hvilken art hekket i Norge for første gang ved Fiskumvannet?
11. Norge er kjent for å være Europas siste fristed for havørn.
Hvor stor er bestanden? A. 500 par B. 1100 par C. 2300 par.
12. Hvor er det eneste stedet i Buskerud hvor toppdykkeren har hekket?
13. Finnes det terner som hekker i trær? Isåfall, hvilke arter?
14. Hvilke fuglearter kan gå i dvalelignende tilstand i Norge?
15. Hvilke fuglegrupper er kjent for nær sagt å kunne fly i alle retninger?
16. Er jerpa monogam eller polygam?
17. En ornitolog som er født og oppvokst i Drammen, har doktorgrad på meiser. Hva heter han?
18. Er russevåk en egen art?
19. Havsvale og stormsvale hekker bare en plass i Norge. Hvor?
20. Hvilken art innehar det latinske navnet *Saxicola rubetra*?

FUGLEREBUS

Denne fuglerebusen har redaksjonen mottatt av tegneren Øivind Jacob, Hokksund. Noen løsning på denne finnes imidlertid ikke. Spillereglene er: Navnene kan forekomme forfra, bakfra, oppover, nedover, på skrå oppefra og nedenfra og innihverandre (navnene er norske!)

A	K	N	U	M	E	K	Å	M	E	T	T	E	H	A	V	E	L	L	E
S	L	S	D	N	A	V	A	R	G	L	I	K	N	I	F	K	O	B	R
J	T	O	N	V	N	A	S	E	K	R	E	L	P	I	P	I	E	H	L
Ø	E	J	A	K	T	F	A	L	K	L	S	M	Ø	S	E	K	S	E	R
O	F	P	L	L	J	N	E	L	R	E	N	I	L	L	L	O	R	T	V
R	J	S	I	N	Ø	K	R	I	N	G	D	U	E	O	G	Y	V	I	E
R	E	Å	S	N	Ø	T	T	E	K	R	Å	K	E	M	U	E	N	E	J
E	L	G	G	J	S	L	N	R	A	L	S	V	A	R	T	B	A	K	K
K	L	D	G	J	Æ	R	F	U	G	L	S	T	X	T	T	T	S	S	K
K	R	Æ	P	I	Ø	I	Y	E	O	E	R	G	E	H	A	D	Ø	K	Y
Y	Y	S	T	V	S	K	K	M	L	I	V	P	S	B	K	O	U	J	R
D	P	E	A	E	K	K	V	T	R	O	S	T	R	A	N	E	H	R	K
P	E	H	P	L	Ø	I	R	A	V	N	S	I	L	E	K	L	A	R	S
P	E	I	S	A	J	D	N	A	N	I	V	K	V	R	R	G	V	O	B
O	V	N	T	V	G	N	R	Ø	E	K	S	I	F	H	B	U	L	E	O
T	O	P	P	S	K	A	R	V	O	R	B	U	H	U	Ø	Ø	I	P	J
L	E	K	N	E	L	G	K	S	T	I	T	L	O	B	R	N	R	R	V
P	R	Ø	D	V	I	N	G	E	T	R	O	S	T	R	R	S	E	E	Y
S	A	S	M	Å	S	P	O	V	E	B	I	N	E	O	D	L	E	J	T
I	H	F	B	L	A	V	S	K	R	I	K	E	C	M	U	S	V	Å	K

SVAR PÅ 20 SPØRSMÅL

1. B. 8600 arter i verden.
2. Fuglekonge
3. A. 3000 er medlemmer av NOF.
4. Gjøk
5. Rødnebbterna. Trekker fra Arktis til Antarktis.
6. Averøya i Tyrifjorden.
7. 1844 på Island.
8. Spurveugla ser faktisk noe dårligere enn mennesket i mørket.
9. Orrfugl, storfugl, brushane og dobbeltbekkasin.
10. Rosenfink i 1970.
11. 500 par.
12. Fiskumvannet.
13. Ja, silketerna som bl.a. hekker i Det indiske hav.
14. Tårnseiler og delvis nattravn.
15. Kolibriene.
16. Monogam(enegifte)
17. Professor Svein Haftorn ved Universitetet i Trondheim.
18. Russevåk er en østlig underart av vår musvåk.
19. Røst i Lofoten.
20. Buskskvetten, selvsagt.

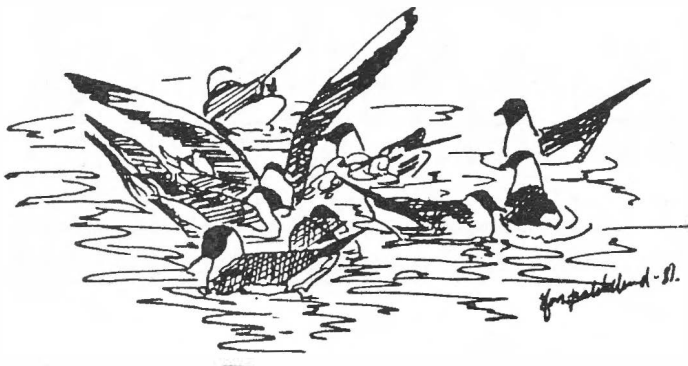
18-20 poeng: Meget bra - er du fagornitolog?

15-17 poeng: Bra - du er herved ansatt som medarbeider i Buskskvetten.

10-14 poeng: Ikke dårlig - muligheter for styreverv i et lokallag i 1982.

5-9 poeng: Du har framtida for deg, stå på!

0-4 poeng: Bli med på møter og ekskursjoner, der lærer du mye.

Hettemåker.
Tegning:
Jon Bakkkelund

OPPROP!

Se etter fargemerkede temmincksniper
på vår- og høsttrekket.

I forbindelse med feltarbeid på mitt hovedfag har det i løpet av hekkesesongene 1980 og 1981 blitt fargemerket 172 temmincksniper, *Calidris temminckii*, på Finse (Hordaland). Hver fugl er påsatt fra en til tre fargeringer, men de fleste har to fargeringer pluss metallring. Da temmincksniper blir observert i mindre antall på vårtrekket (ca. 10/5-10/6) og høsttrekket (ca. 15/7-1/9) i Sør-Norge bør en være på utkikk etter fargemerkede individer i disse periodene. Observasjoner med beskrivelse av fargekoden mottas med takk av:

Torgrim Breiehagen,
Avd. for zoo-økologi,
Zool. Museum,
5014 Bergen-Univ.

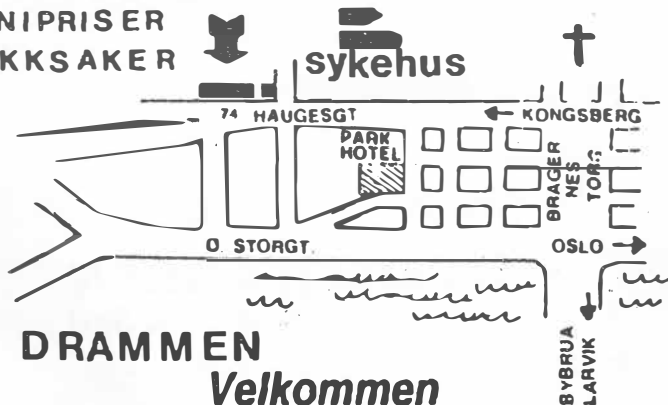
 Offset hurtigtrykk
F. H. Schendy
Haugesgt 74 3000 Drammen. Tlf 83 58 82

BE ÒM VÅRE PRISER!
PRISER DE VANLIGVIS
IKKE FÅR. FÅR DE HER!

MINIPRISER
TRYKKSAKER

sykehus

BE OM DEMONSTRASJON
AV TELEOBJEKTIVER

GODE TILBUD PÅ FILM

Holden Foto
Hokksund - Tlf. 75 15 36

Du kan få mer ut av banken

Les vår brosjyre
på 32 sider.
Velkommen innom.

KREDITKASSEN
- bank for folk flest

Bragernes Torg 1
Tlf. 83 35 90

Filial Brakerøya
Tomtegt. 36 (CC-senteret)
Tlf. 83 06 10